Medlemsblad for
Nordisk Folkebåd

Nr. 1 - 2023
Februar - 51. årgang

FOLKEBÅDS NYT

JOHANNE & JOHANNE

KASTEDE DERES KÆRLIGHED PÅ TRÆFOLKEBÅDEN JOHANNE

HÅND-VÆRKERNE

FOLKEBÅDSMILJØET I JÆGERSPRIS ER HELT UNIKT

GOLD CUP `23 I TALLINN

ESTLAND HAR 50 ÅRS TRADITIONER MED FOLKEBÅDE UNDER KØLEN

FOLKEBÅDS NYT

Redaktør
Petra Jørs
petrajors@gmail.com

Grafisk design
hapiday
lars@hapiday.dk

Fotografer
Kjeld Sandal Skov
Tobias Kaj Nikolajsen
Karsten Vaangsaa
Villu Kalvik
Aleksandr Abrosimov
Per Damm
Finn Hartvig
Petra Jørs
Lisa Thurøe
Lars Mortensen

Tekstforfattere
Kristian Jørgensen
Per Damm
Petra Jørs
Erik Jørs

Dansk Folkebådsklubs bestyrelse:

Formand
John Wulff
Grønnegården 204,
2670 Greve
Tlf.: 21 91 06 56

Kommunikationsudvalget:

Pressechef
Petra Jørs

Sociale Medier
Nikolai Kold
Inge Damm

Rådgivere
Flemming Kold
Carl-Otto Hedegaard

Tryk
Clausen Grafisk

Papir
Bladet er trykt på papir fra Papyrus

Omslag: Trykt på MultiDesign® Original White 240 g/m²
Indhold: Trykt på MultiDesign® Original White 130 g/m²

INDHOLD

03 NYT FRA BESTYRELSEN

04 HÅNDVÆRKERNE I JÆGERSPRIS

07 DANSK - TYSK MESTERSKAB I SØNDERBORG

08 JOHANNE, JOHANNE OG ... JOHANNE

13 GOLD CUP `23 I TALLINN

16 SEJLERSKOLEN LYNETTEN

18 TIBBE MEMORIAL CUP

20 BERETNING FRA WALCON CUP // UK NATIONALS OG SESSAN CUP 2022

25 BERETNING FRA DM 2022

Forsidefoto
Kjeld Sandal Skov

NYT FRA

BESTYRELSEN

Af **Petra Jørs & Michael Møller**

Godt nytår til alle!
2023 bliver året, hvor vi igen skal mødes til en fysisk generalforsamling. I bestyrelsen glæder vi os til at genoptage denne tradition, som bliver den første siden 2020 i Jægerspris. Traditionen tro bliver den afholdt sammen med bådudstillingen i Fredericia søndag d. 5. marts 2023, og der bliver fribilletter til alle fremmødte, så man kan besøge vores stand på bådudstillingen og deltage i præmieuddelingen til ranglisten 2022. I kan finde mere information om tid og sted på vores hjemmeside.

I bestyrelsen diskuterer vi, hvordan vi kan organisere vores arbejde med de nye udvalg bedre. På generalforsamlingen vil vi gerne præsentere vores tanker om at ændre vores struktur, så bestyrelsen kommer til at bestå af generalforsamlingsvalgte formænd for de forskellige udvalg. Målet skal være at gøre det muligt for medlemmer at deltage i klubbens arbejde i små, men relevante mængder ud fra det man selv brænder for at have indflydelse på. Samtidig vil vi tage en del af det praktiske udvalgsarbejde ud af bestyrelsen, så også bestyrelsesarbejdet bliver mere overkommeligt.

En sådan ændring vil medføre, at vi skal skrive vores vedtægter om, og målet er, at det skal ske til generalforsamlingen i 2024. Vi ser også ind i, at vi skal have skiftet lidt ud på bestyrelsesposterne på den kommende generalforsamling.

Allerede nu vil vi tilrettelægge arbejdet efter den nye struktur, men inden for rammerne af de gældende vedtægter. Vores klub søger derfor med lys og lygter efter frivillige kræfter, der vil bidrage til at løfte de mange opgaver, der følger med at være en frivillig forening med et højt aktivitetsniveau. Så hvis du har lyst til at tage en tørn, så ræk ud til bestyrelsen eller meld dig på generalforsamlingen. Der er opgaver for enhver smag: kapsejlads, sponsorarbejde, tur og trivsel, ungdom, kommunikation, hjemmesidedrift.

Vores kommunikationsudvalg har senest fået Inge Damm med på holdet, der er garvet hjemmesidedesigner. Det er vi meget glade for! Hun vil fremover hjælpe os med at lægge indlæg op på hjemmesiden. Man kan sende indhold til hjemmesiden til vores e-mailadresse: kommunikationsudvalg@folkebaad.dk

Vores ønske er, at hjemmeside, Facebook og klubblad bliver holdt levende af medlemmerne. Det, der med et smart engelsk ord hedder "crowdsourcing". Så tøv ikke med at sende bidrag i vores retning!

I denne udgave af FolkebådsNYT bringer vi en bred palette af historier fra vores folkebådsunivers – om stærke venskaber og fællesskaber, sejloplevelser i indland og udland, medstrøm og modstrøm. Tak til jer, der har bidraget. Vi håber, at I vil tage godt imod det!

Og så er der kun tilbage at sige: Vel mødt til et spændende 2023, hvor vi først skal byde velkommen til en ny bestyrelse og senere skal mødes til DM i gennemprøvede omgivelser i Sønderborg, som bliver afholdt som et kombineret dansk og tysk mesterskab, kaldet IDDM.

/) Bestyrelsen
bestyrelse@folkebaad.dk

Håndværkernes folkebådsfælleskab i Jægerspris lever

- men fremtiden spøger

I Jægerspris Sejlklub har man gennem årtier haft et forrygende folkebådsfællesskab. Nu er udfordringen at få miljøet nedarvet til de yngre generationer, så de en dag kan overtage.

Af **Kristian Jørgensen**
Foto **Kjeld Sandal Skov**

Der må næsten være noget med vandet eller luften i Jægerspris Sejlklub. For i årtier har sejlklubben været et af lyspunkterne på det danske folkebåds-danmarkskort.

Og særligt én type mennesker præger folkebådsmiljøet i Jægerspris: Håndværkere.

Kim Kristensen er formand for Jægerspris Sejlklub, og han er glad og stolt over, at klubben i mange årtier har kunnet sætte et flot aftryk på det danske folkebådsmiljø.

Historien om Jægerspris Sejlklub starter i 1978. Sejlklubbens succes skyldes mange forskellige slags mennesker, men allerede dengang var sejlklubben præget af klubbens håndværkere, som byggede optimistjoller til de unge sejlere. Det var også håndværkerne, som mange år efter førte an i opførelsen af det nye klubhus. En dag i 1993 kom Brandt-Møllers Bådebyggeri med en henvendelse – og så skete der noget i forhold til folkebåden. "Brandt-Møller tog fat i os i Jægerspris Sejlklub, fordi han gerne ville lave et reklamefremstød for folkebåden i Japan. Han spurgte, om vi var interesserede i at stille nogle både til rådighed, som vi kunne sejle kapsejlads i, mens vi havde japanerne ombord. Det blev starten på Brandt-Møller-cuppen, som siden-hen har udviklet sig," siger Kim Kristensen.

Håndværkerne

Har man sejlet kapsejlads i folkebåd, har man nok hørt om Håndværkercuppen og håndværkerne fra Jægerspris.

Et helt unikt miljø, hvor størstedelen er håndværkere på den ene eller anden måde. Et miljø, der er blevet ældtet sammen i årtier, og hvor mange venskaber er blevet holdt ved lige fra barndom til ungdom og til voksenlivet.

Mange af de nuværende håndværkere er omkring de 60 år, men som Kim Kristensen siger, er der stadig mange gode år tilbage i dem.

Og mange gode år har de bestemt også haft i folkebådene i Jægerspris Sejlklub. Først var der Brandt-Møller-cuppen, som blev afholdt første gang i 1993. Så blev EDC-ejendomsmægleren Johnny Nielsen, der også har sejlet folkebåd, sponsor for cuppen. Det var han i 10 år, indtil han valgte at trække sig.

Derefter blev de mange håndværkere enige om, at stævnet i Jægerspris da skulle hedde Håndværkercuppen.

Hvis man beder Kim Kristensen om at give et bud på, hvorfor folkebådsmiljøet i Jægerspris har stået så stærkt, peger han på én overskyggende årsag. Det sociale.

"Jeg tror, at en af hemmelighederne er, at rigtig mange af os har kendt hinanden i store dele af vores liv. Derfor har vi altid haft et rigtig godt socialt miljø, hvor det gode kammeratskab altid har været i højsædet. I tidernes morgen var der eksempelvis flere, der havde DH-både. Men dem skilte de sig af med for at købe folkebåde, så de kunne være en del af vores miljø, som altid har været meget afslappet," siger han.

Men det har hele tiden været en kombination. For jo, selvfølgelig har det sociale betydet meget, men det gør det sportslige også.

"Når vi er ude på vandet, har vi altid været seriøse. Og indimellem er bølgerne da også gået højt. Men kammeratskabet vinder altid, og på land er det generelt altid meget afslappet og kammeratligt med plads til en øl eller to," siger Kim Kristensen.

Kranen gjorde en forskel

Og man kan komme langt med kammeratskab og hårdt arbejde.

Det er Jægerspris Sejlklub et godt eksempel på. En af årsagerne til, at man i sejlklubben har kunnet tiltrække så mange sejlere, har været

den kran, som håndværkerne efter mange års slid fik etableret.

"At vi fik etableret kranen, er et af vores højdepunkter. Det gav os et boost, fordi flere folk havde lyst til at komme og sejle her. Det betød, at der kom flere og flere sejlere fra rundt omkring. De synes, det var attraktivt at komme, hvilket kulminerede, da det lykkedes at samle 26 startende både til en Håndværkercup," siger Kim Kristensen.

Hvorfor tror du, at I har holdt fast i at sejle folkebåd og ikke alle mulige andre klasser?
"I bund og grund tror jeg, at det handler om, at folkebåden er enormt spændende at sejle, fordi konkurrencen er benhård. Hvis man laver en fejl, bliver man straffet meget hurtigt," siger han.

Fremtiden spøger

Den nuværende skare af håndværkere kan dog ikke blive ved med at sejle for altid.

Jovist er der stadig mange gode år i flokken, men når Kim Kristensen kigger rundt til torsdags-sejladserne, mangler der noget: De unge mennesker.

Og det er desværre en trend, som kan mærkes i hele landet, når det kommer til foreningslivet.

Udviklingen er, at de unge i stigende grad vælger foreningerne fra. De foretrækker det uforpligtende og fleksible fritidsliv. At møde op torsdag efter torsdag efter torsdag er noget, som færre og færre unge gør.

Det kan godt bekymre Kim Kristensen.
"Hvis man ser på os, der sejler folkebåd i Jægerspris, så ser det ikke for godt ud i forhold til de årstal, vi er fra. Jeg ved godt, at der også kommer nye unge mennesker ind i folkebådsklassen helt generelt, men den udvikling ser vi ikke umiddelbart i Jægerspris," siger han.

Kim Kristensen og co. har dog ikke givet op, så derfor ser de også på, hvad de kan gøre, for at få flere unge ind i folkebådsfolden.

"Vi får henvendelser fra forældre til børn, der håber, at ungdomsafdelingen kan få lidt mere aktivitet, så det er et godt tegn. Og for 20 år siden var vi også i en bølgedal, men den udvikling fik vi vendt. Så måske kan vi også gøre det igen," siger han.

SUCCESEN GENTAGES I GRÆNSELANDET

DANSK/TYSK MESTERSKAB I SØNDERBORG

Efter fem års pause er det atter blevet tid til at afholde det kombinerede danske og tyske mesterskab, som i 2018 var en store succes i Flensborg. Denne gang er stævnet flyttet til den danske side af grænsen, og der sejles fire dage fra d. 28. juni til 1. juli 2023 i Sønderborg. Det bliver sejlads med nogle gode lange baner og to til tre sejladser om dagen, hvis vejr og vind tillader det.

Sønderborg Yacht Club er i fuld gang med forberedelserne, og de melder allerede nu om en åbning i fantastiske omgivelser ved Sønderborg Slot, en vildsvindaften midtvejs i stævnet og en stor festmiddag og præmieoverrækkelse lørdag d. 1. juli. De rydder broerne ud for klubhuset, så vi alle kan samles på et sted i havnen, og der vil være aftersail hver dag – så det sociale program bliver helt i toppen.

Der er mulighed for at bo på campingpladsen nær havnen, og på EUC-skolehjem vil der ligeledes blive tilbudt overnatning med morgenmad og frokost til en fair pris.

Invitation, NOR m.m. forventes klar i februar, og herefter vil alt info blive lagt på Manage2Sail og www.folkebaad.dk. Sønderborg har sagt, de vil lave fri afmelding inden tilmeldingsfristen, så der er ingen undskyldning for ikke at få sig tilmeldt i god tid.

NFIA har fået ny hjemmeside

Nordic Folkboat International Association har netop lanceret organisationens nye hjemmeside med opdateret design og funktioner.

NFIA vil løbende opdatere med nyheder fra nær og fjern, kapsejladskalendere, resultater og arrangementer/sejladser. Link til NFIA's Facebookside og Instagram m.v. er også kommet med.

Herudover er der nu mulighed for at indrykke køb/salgsannoncer for både og grej og på den måde nå et stort internationalt publikum.

SCAN QR-KODEN og tjek hjemmesiden og se seneste nyhedsbrev fra NFIA

DE ER I TYVERNE. DE ER KVINDER.
OG SÅ SEJLER DE FOLKEBÅD

MØD JOHANNE, JOHANNE – OG JOHANNE

Af **Kristian Jørgensen**
Foto **Tobias Kaj Nikolajsen og Karsten Vaangsaa**

JOHANNE SKOVBAK ELTVED

26 år gammel.
Læser til jordemoder, men holder pt. orlov, hvor hun blandt andet sejler.

Har en uddannelse fra Skoleskibet Danmark, ligesom hun har arbejdet et år som matros i Norge på en fuldrigger. Er vokset op ved Vesterhavet, hvor det at bruge havet også er naturligt.

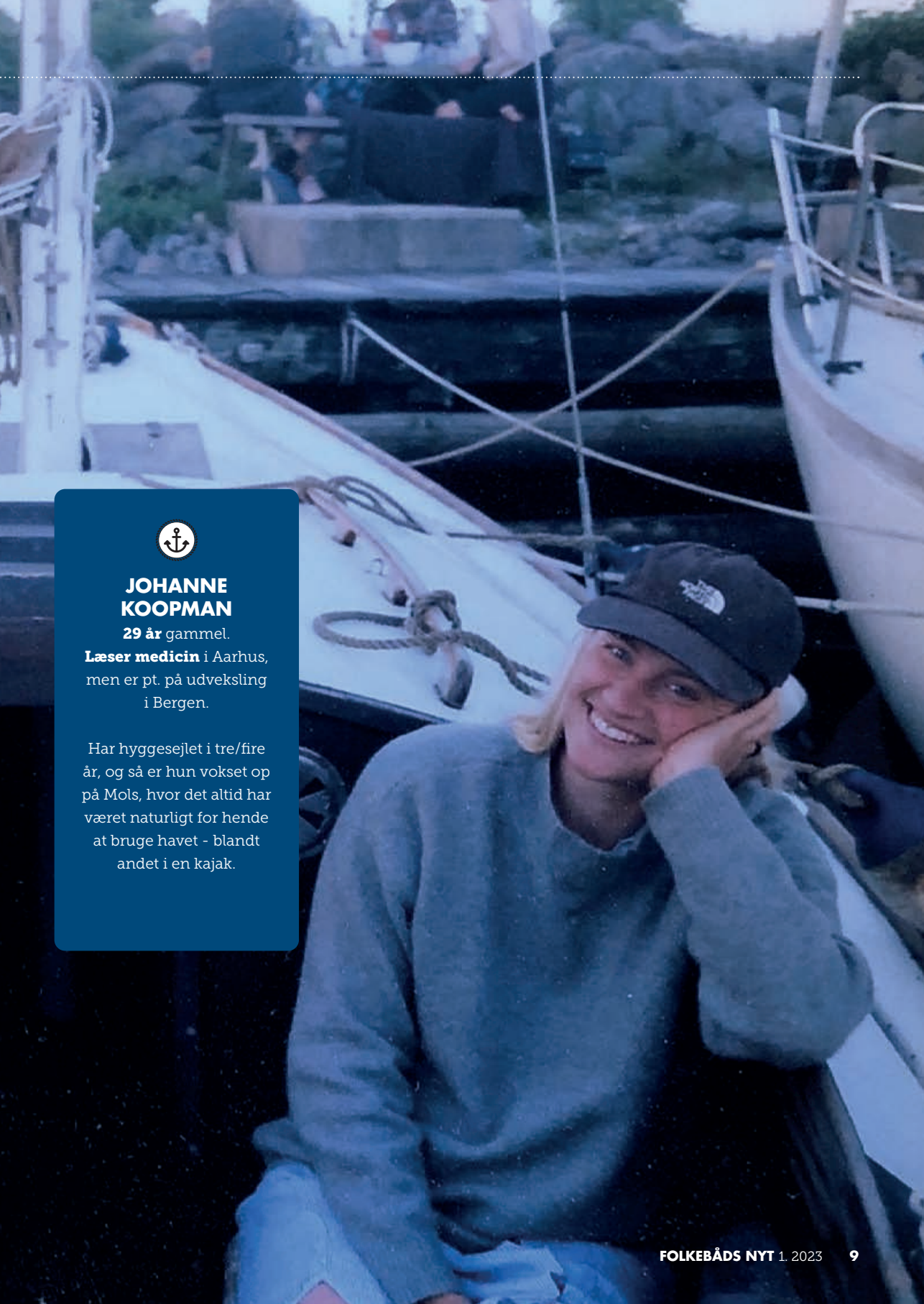

JOHANNE KOOPMAN

29 år gammel.
Læser medicin i Aarhus, men er pt. på udveksling i Bergen.

Har hyggesejlet i tre/fire år, og så er hun vokset op på Mols, hvor det altid har været naturligt for hende at bruge havet - blandt andet i en kajak.

Som studerende i en af Danmarks studiebyer kan man gøre, som folk er flest.

Måske bruger man sine fredage i fredagsbaren. Måske spiller man padel-tennis om tirsdagen. Eller måske går man til fodbold om torsdagen.

Det er dog de færreste studerende, der er folkebådssejlere som Johanne Koopman (29) og Johanne Skovbak Eltved (26). De to venner har en træfolkebåd, som ligger i Træskibshavnen i Aarhus. Efter talrige jokes om "Johanne og Johanne," fuldbyrdede de selv hattricket, da de valgte at kalde deres båd for "Johanne."
Og Johanne og Johanne har bestemt ikke fortrudt købet af Johanne.

"Øllene smager lidt af det samme til fredagsbaren, men de smager altså lidt bedre, hvis man har været ude at sejle folkebåd," som Johanne Skovbak Eltved siger det.

En skidegod plan

De to Johanne'er bor på samme kollegie i Aarhus, og det var her, at tanken først opstod i januar 2021.

Johanne Koopman: "Vi havde boet sammen en måned på det tidspunkt, da Johanne (Skovbak Eltved red.) fik et tilbud om at købe en folkebåd. På det tidspunkt kendte vi stadig ikke hinanden super godt, men vi var oppe at køre, og vi sagde til hinanden, at det var en skidegod ide."

Johanne Skovbak Eltved: "Vi begyndte at søge på nettet, og der kom så mange fine historier frem om folkebåde. Jeg synes, det var lidt romantisk med en folkebåd, som også har noget historie, som vi kan føre videre."

Johanne Koopman: "Vi var alligevel fornuftige nok til at sove på det, men da vi vågnede næste dag, så var det stadig en god ide, og så købte vi båden. Så havde vi pludselig en folke-

båd over weekenden. Det jeg godt kan lide ved en folkebåd er, at den er lidt simpel. Der er ikke så meget pis med en folkebåd. Man har sit skrog, sin mast og så har man to sejl. For en som mig, der ikke har så meget båderfaring, er der ikke så mange ting, der kan gå i stykker."

Gik på grund - efter et kvarter

Og måske har den lavere risiko for, at ting går i stykker, været meget fordelagtig for de to relativt nye folkebådssejlere.

Folkebåden, de fik købt, lå i Sydhavnen i København. Efter nogle uger med pendling fra Aarhus til København, for at gøre båden klar, kunne de endelig sejle trygt mod Jylland. Troede de.

Johanne Koopman: "Da vi første gang skulle sejle den, var vi super optimistiske. Vi havde fået nogle venner med, der kunne hjælpe os med at sejle den hjem fra Sydhavnen. Men der gik ikke mere end et kvarter, før vi sad i sejlrenden og var gået på grund. Alle de erfarne lokale fra Sydhavnen havde ellers flere gange sagt, at vi skulle huske at passe på sejlrenden. Det var i april måned, så det var en kold omgang, og i starten troede jeg, at vi ville synke."

Johanne Skovbak Eltved: "Det var bare en pissedårlig start, for der er fandeme langt fra Sydhavnen til Aarhus, når man går på grund efter et kvarter. Jeg vil sige, at vores folkebåd har været en stejl læringskurve. Alt, hvad der kan ske med en folkebåd, det er sket for os. Alle fejl, man kan begå som grønne i en folkebåd, er begået."

Johanne Koopman: "Vi er gået på grund mindst en gang pr. sæson. Jeg tror, det er blevet lidt af en tradition, at hver gang, vi er på sommertur, så går vi på grund. For helvede, mand."

Stor hjælpsomhed

Mens der på den ene side har været udfordringer i at sejle folkebåd, har der omvendt også været stor hjælpsomhed at hente.

Johanne Koopman: "Folk er så søde til at hjælpe. Det er helt vildt. Det har godt nok overrasket mig. Det er bare uanset, hvor man kommer hen."

Johanne Skovbak Eltved: "Jeg er enig. Jeg har ikke mødt den samme åbne venlighed noget andet sted. Vi var i Sydhavnen on/off i nogle uger, hvor vi pendlede frem og tilbage fra Aarhus. Vi får stadig beskeder, hvor folk skriver, at vi bare kan sige til, hvis vi har brug for hjælp. Folk er også forstående for, at der er noget, vi ikke har en erfaring med, og de vil bare gerne lære fra sig."

Johanne Koopman: "I sommer sejlede vi til Ebeltoft, hvor vi var med til folkebådstræffet. Og det var bare rigtig fedt. Vi kendte ikke nogen på forhånd, men vi blev bare taget rigtig, rigtig godt imod og blev inviteret ind i den lille folkebådsverden, som åbenbart er ret stor med et godt sammenhold. Det er virkelig fedt."

GOLD CUP
2023
OLYMPIC KALEV YACHT CLUB
TALLINN, ESTONIA
30.07—4.08.2023
WELCOME TO TALLINN, ESTONIA!

GOLD CUP 2023

TALLINN

I slutningen af 2019 blev Tallinn Kalev Yacht Club (KYC) officielt arrangør af 2021 Gold Cup of Folkboats. Så kom COVID19 og vendte op og ned på alle de bedste Gold Cup-planer - endda to somre i træk.

Men Estland har fået en ny chance. Den første Nordic Folkboat Gold Cup i Estland vil blive afholdt på Tallinn-bugtens smukke vande fra 30. juli til 4. august 2023.

2023 Gold Cup vil følge den klassiske Gold Cup-tidsplan, der varer seks dage med en åbningsceremonidag efterfulgt af fire dages kapsejlads med en mulig hviledag imellem.

Tallinn Gold Cup er dog lidt speciel, da den vil ligge i kølvandet på de estiske nationale mesterskaber for nordiske folkebåde den 28.-29. juli 2023. De estiske mesterskaber er åbne for alle nordiske folkebåde og vil finde sejles samme sted som Gold Cup, så alle Gold Cup-deltagere er også velkomne til at deltage. Disse to stævner vil tilsammen give en hel uge med sjove sejloplevelser i højsommeren i Estland!

2023 Gold Cup-arrangøren Tallinn Kalev Yacht Club (KYC) har stor erfaring med at skabe fantastiske offshore-sejladser og andre store internationale jolle- og kølbådskonkurrencer.

KYC blev grundlagt i 1948. Sejlklubben er beliggende i Pirita, der længe har været et yndet rekreativt område for tallinnere. Godt beskyttet mod vind og bølger ligger havnen ved mundingen af Pirita-floden. I 1980 blev de olympiske leges kapsejlads afholdt i Tallinn - det olympiske center ligger lige ved siden af KYC i Pirita, der vil skabe enfascinerende arkitektonisk ramme for 2023 Gold Cup-landsbyen!

Læs mere på hjemmesiden for 2023 Gold Cup og de estiske nationale mesterskaber.

Foto **Aleksandr Abrosimov & Villu Kalvik**

Estland og folkebådens historie strækker sig mere end 50 år tilbage

Folkebådene har en lang historie i Estland, da mere end 170 af dem blev produceret i Tallinn Sports Boats Test Factory mellem år 1968 og 1977. Fem af dem er stadig i aktivt brug, og der er en chance for, at nogle af dem også vil deltage i Guldpokalen 2023.

Under den sovjetiske besættelse havde ingen borgere lov til at eje en sejlbåd privat. Men en virksomhed kunne købe dem, og det gjorde de. Træfolkebåden var billig, så enhver velkørende virksomhed havde råd til en.
Der blev derfor købt så mange af dem, som den officielle sovjetiske distributionsplan tillod for Estland.

I 1972 blev den estiske folkebådsflåde etableret, og kapsejladskalenderne blev fyldt med stor entusiasme.

Sæsonen bestod af 12 stævner med masseraf træning og lidt tursejlads imellem. Alle sommerferierne blev med glæde ofret på folkebåds-alteret. I en periode så det ud til, at de seneste årtiers skrappe restriktioner og forbud var ved at smelte. Folk følte, at de kunne udleve sig selv på havet, både alene og i kapsejladser, der varede i dagevis.

Derudover havde et heldigt tilfælde bragt en række interessante personligheder til Kalev Yacht Club på det tidspunkt. Snak på havnen og på vandet viste sig at være intellektuelt attraktivt.

Det var en tid, hvor den enkle, men smukke folkebåd tog flere estiske sejlere til søs end nogen anden bådklasse. Hendes fantastiske offshore-evner blev skånselsløst udnyttet i de lange Moonsund Regattaer i al slags vejr.

På nuværende tidspunkt er Moonsund Regatta en af de største sejlerbegivenheder i Østersøen – en ugelang offshore-kapsejlads rundt i estiske farvande, der har været organiseret i 65 år, og folkebåde har i stigende grad taget del i det siden 1960'erne.

SEJLERSKOLEN

LYNETTEN

Af **Per Damm** Foto **Per Damm**

I løbet af sommeren 2022 hentede jeg to Folkebåde til Lynetten Sejlklub. Bådene havde de købt i Vejle og i Kerteminde. Der var åbenbart aktiviteter i deres sejlerskole.

Jeg aftalte med Bodil Vestergaard, at vi skulle mødes på havnen en aften i september. Der var aktiviteter på Sejlerskolen mandage, onsdage og torsdage, så det blev en mandag aften.

Lynette Havnen er en stor havn med plads til 780 både. For at få en bådplads skal man have duelighedsbevis.

Havnen og sejlklubben blev etableret for godt 40 år siden, hvor en flok entusiaster fik gravet ud og bygget broerne.

Sejlerskolen drives af et antal instruktører, der sørger for at lære de 26 elever basisprincipperne i sejlads. Eleverne er mest yngre (midt tyver til midt trediver) eller midaldrende (midt fyrrerne), cirka halvdelen kvinder. Kvinder, hvis mænd kan sejle, kvinder, der har båd sammen, unge, der vil finde sejlglæden, eller par, der er med i et bådelaug og vil lære at sejle.

Sejlerskolen råder over fire Folkebåde, og én Spækhugger. Hidtil havde de haft to Folkebåde, én IF og én 806.

Valget med at få flere Folkebåde lå i, at det er en god stabil båd i alt slags vejr, et dybt cockpit der føles trygt, en enkelt rig og enkelt sejlføring. Desuden gør det vedligeholdelse mere enkelt med fire ens både.

Sejlerskolens mål er, at deltagerne får duelighedsbevis. Eleverne har enten taget teorien vinteren før eller tager den vinteren efter. De fleste består prøverne. I september 2021 var der kun 1 ud af 27, der dumpede.

Eleverne lærer ikke alt om at sejle på fire måneder. Derfor arbejder sejlerskolen med en overbygning – en sæson mere med praktisk sejlads.

En lektion starter med lidt teori om båden – hvad hedder de forskellige ting ombord? Hvordan kommer vi fra pladsen og får sat sejl? På havet handler det om at sejle i forhold til vinden, holde en kompaskurs, trimme sejlene, mand overbord, vigeregler, afmærkning og havnemanøvre.

Med duelighedsbeviser i hånden kan man melde sig til klubbens delebådsordning. Her kan man låne en af klubbens to delebåde, men skal også deltage i at vedligeholde bådene.

Under snakken med Bodil dukke de første elever op. Christina og Mianne.

Christina vil lære at sejle, da hun sammen med sin mand har en Dehler Optima 92. Mianne har selv en Maxi 77 og vil gerne lære at sejle fra bunden. De kan begge godt lide Folkebåden, det dybe cockpit og den enkle rig og sejlføring.

Christian skulle vænne sig til rorpinden, da Dehleren har rat. Det er naturligvis en vane, med rattet drejer du den vej du vil, men med rorpinden skal du trække eller skubbe modsat.

På billederne ser du tre af de fire skolebåde. Bådene er ikke trimmet optimalt, og det synes jeg, de skal være. Det kan man gøre for få midler.

Havnemanøvre er lidt svært, især når sejlerne ikke har rutinen. De skal naturligvis være forsigtige, men er måske lidt overforsigtig og får derfor ikke udnyttet sejlene helt.

Lynette Havnen har svære tider. Som det ses, bliver der bygget en bro over indsejlingen, og passagen er ganske snæver. Hvordan den endelige bro skal passeres, er endnu ikke afklaret, men i starten skal den stå åben mellem klokken 16.00 og 07.00. Det er jo også lige der, alle sejlerne er aktive. I dagtimerne bliver der åbnet kl. 10.00, 12.00 og 14.00.

Det var en god oplevelse at se en aktiv sejlerskole, selv under svære forhold.

www.lynetten.dk

TIBBE

MEMORIAL CUP 2023

TMC (Tibbe Memorial Cup) er den nyeste stjerne på folkebådshimlen. Et stævne der er skabt til at blive en klassiker. TMC forener på én gang fortid, nutid og fremtid og er samtidig en hyldest til glasfiberfolkebådens moder, nemlig FD 541 Tibbe.

Af **Kertemindesejlerne** Foto **Finn Hartvig**

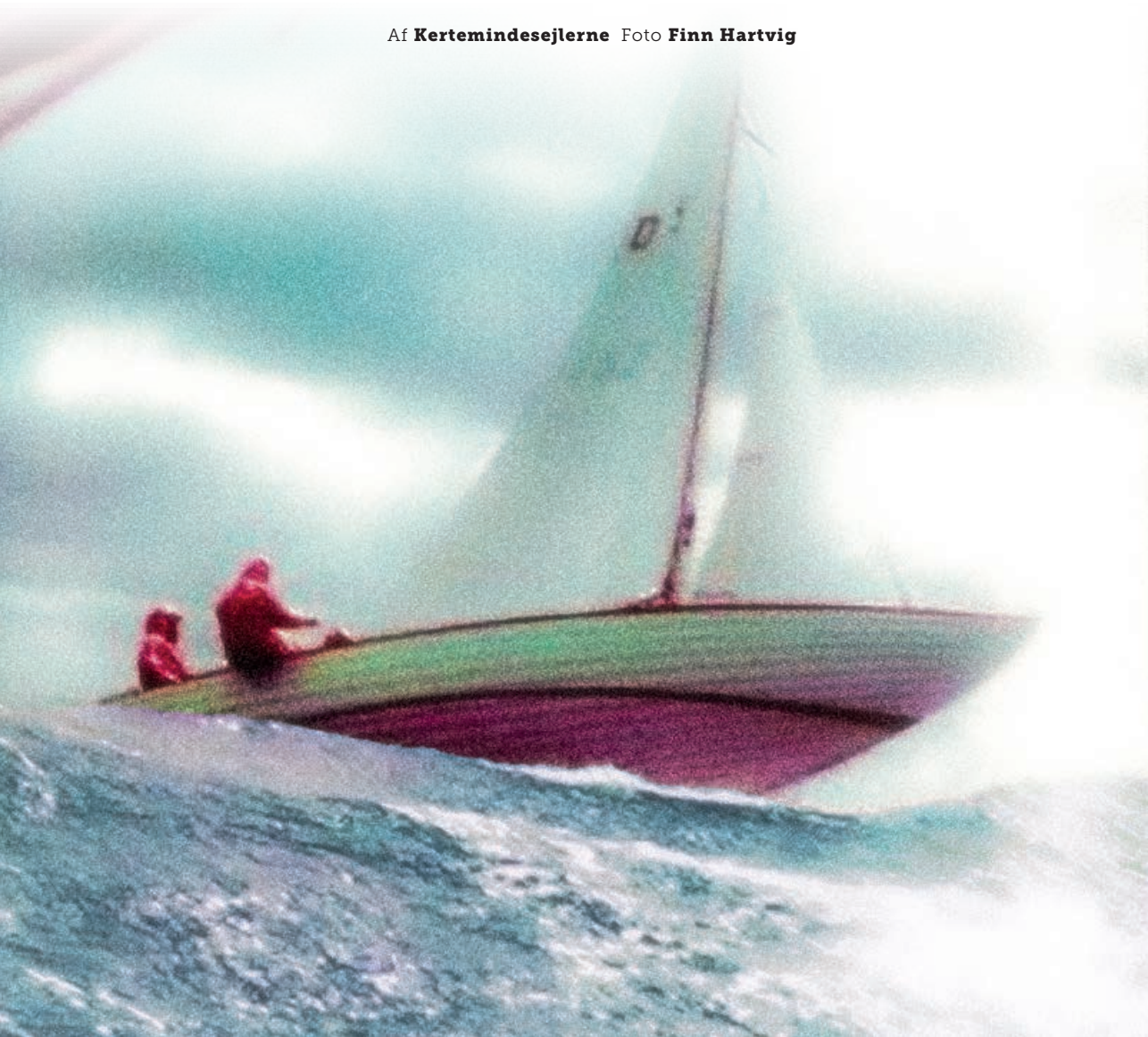

Tibbe lagde for 47 år siden skrog til den plug, som førte folkebåden fra 35 års historie med håndbyggede folkebåde i træ til støbte folkebåde i glasfiber. Og fra en bådklasse, der nok, hvis glasfiberbåden ikke var kommet på banen, stille og roligt var uddød, til stærk en klassebåd, som i dag 47 år efter stadig er en top agil fuldblodsracer og Danmarks største en-typebådklasse. Ja, det skal da fejres og huskes, hvert år, fra og med i år!

TMC bliver derfor, nøjagtig som folkebåden anno 2023, et stævne, der på én gang forener fortiden med nutiden, og som samtidig tager et kig ind i fremtiden. Et stævne som samler både unge og gamle på tværs af køn og nationaliteter.

Vi bruger selvfølgelig den mest moderne teknologi til at afvikle stævnet, samtidig med at vi mindes dengang en kapsejladsbane var trekantet, uden dog at glemme nutidens op-/ned-baner. Vi tager et kig ind i fremtiden og kommer med vores bud på, hvordan en kapsejladsbane anno 2030 kunne se ud. Som om det ikke var nok, så bliver der, hvis forholdene vil det, også en bane, hvor folk på land, vil føle sig som en del af feltet.

Kort sagt
TMC er en nutidig og fremtidig klassiker, som enhver folkebådssejler med respekt for sig selv og for sin klasse skal deltage i. én af folkebådens grand slams på linie med DM og Guldpokalen!

Forplejningen og de sociale aktiviteter. Jamen igen, vi er nogle der kan huske dengang, folkebådsstævnerne var en fest på vand såvel som på land.

Og ja, tiderne har ændret sig, men vi tror stadig, at der er plads til en god gang hygge, sjov og ballade. Kan man ikke vinde på kapsejladsbanerne, så kan det jo være, man kan vinde på natbanerne.

Lidt baggrundshistorie
Få klasser har som folkebåden formået at holde sig på toppen i så mange år og med så stor international udbredelse. Årsagerne er blandt andet godt kammeratskab, et vanvittigt smukt design, som giver en naturlig kærligheden til folkebåden, højt kapsejladsniveau og en hel masse andre gode grunde. Men vi var aldrig nået så langt, hvis driftige folk ikke allerede i 1970'erne fik transformeret folkebåden fra træ til glasfiber.

Disse driftige folk var Erik Andreasen og Poul Ankjær Jensen, som tog initiativet. Til denne transformation brugtes Eriks båd Tibbe, bygget hos den legendariske bådebygger Thorkild Lind i Middelfart. Tibbe lagde dermed skrog til glasfiberformen, som efterfølgende er blevet til "moder" for mere end 1.100 folkebåde. Alle bygget i Kerteminde. Og "modermærket" i form af et for kort bord i styrbord side kan stadig ses på alle glasfiberfolkebådene, som er produceret op til i dag.

Folkebådene har betydet meget for sejlsporten i Kerteminde Sejlklub, og dette vil vi gerne fejre med Tibbe Memorial Cup. Erik Andreasen har sponsoreret vandrepokalen, som er den første internationale pokal, som han vandt i Tibbe med en 3. plads til Guld Pokalsejladserne i 1971 i Travemünde.

Tibbe er nu museumsskib med base på Danmarks Museum for Lystsejlads i Svendborg og bliver venligst udlånt til begivenheden, hvor hun kan besøges på Kerteminde Marina efter en omfattende restaurering hos Foreningen Lillebæltsværftet.

Vel mødt i Kerteminde. Sæt X i kalenderen den sidste weekend i august.

Den levende legende Erik Andreasen fortæller om TMC på facebookgruppen **Folkebådssejler.**
Scan QR koden og følg gruppen.

I TIDEVAND OG LANDESORG

BERETNING FRA WALCON CUP // UK NATIONALS OG SESSAN CUP 2022, LYMINGTON, ENGLAND

Af **Petra Jørs** Foto **Petra Jørs** & **Lisa Thurøe**

Den ikoniske folkefigur Dronning Elizabeth af Storbritannien døde d. 8. september 2022 i en alder af 96 år, bedst som man troede, at hun var udødelig. Dermed var kimen lagt til en sørgmodig rejse for de danske folkebådssejlere, der ti dage efter skulle dyste i farvandet syd for England. Nærmere præcist på Christchurch Bay. I omgivelser der er præget af historiens vingesus med udsigt til Isle of Wight – øen, hvor startskuddet til Americas Cup lød første gang i 1851, og hvor flere af de smukke 12-meter-både blev bygget og søsat i første halvdel af 1900-tallet. Men også scenen for passagerskibet Titanics jomfrutur og forlis i 1912.

Farvandet har dermed ageret slagmark for de største dyster og mest triste skæbner i international sejlsport og søfart.

Kronen på værket

Jeg er det, man populært kalder taskesejler. Sådan én, der stiger ombord i sidste minut, når fortøjningerne er sluppet, med høj hestehale og spejlglassolbriller i håret. Den rolle har jeg haft i team Emma, DEN 634, hele 2022-sæsonen, og det har været mig en stor ære!

Englandsturen var kronen på værket efter en sæson med en fyldt kapsejladskalender, der havde bragt os til Kerteminde, Jægerspris, Laboe, Kiel, Ebeltoft og nu Royal Lymington Yacht Club i England.

Ganske som de store taskesejlere gør det, blev jeg fløjet ind til Gatwick Airport og nåede Lymington fredag aften, dagen inden slaget skulle stå på Christchurch Bay til dette års englandsmesterskaber. UK Nationals 2022 (også kaldet Walcon Cup) var planlagt i forbindelse med holdsejladsen kaldet Sessan Cup, så vi havde en hel uges kapsejlads i vente.

Min opgave var at læse Sailing Instructions (SI) og Notice of Race (NoR), som jeg havde brugt togturen fra Gatwick til Lymington på. Der var tidevandstabeller og tidlige afsejlingstider på programmet. Vi skulle sejle i et helt andet farvand end derhjemme.

Det stærke narrativ: Team Emma

Lørdagen oprandt. På team Emma er alt altid klappet og klart ned til mindste detalje. Der er rationer på drikkevarerne, hvis man spørger skipper Jens, men da det er Knud Peders ansvarsområde, kan det godt hænde, at der bliver smuglet et par ekstra dåser ned i køletasken. En grøn Carlsbergkøletaske, som sammen med sejlertasken er blevet et af Knud Peders faste kendetegn.

Knud Peder har flere kaldenavne, herunder Knud, Knu', KP og Knu' Pedder. Knud og Jens er team Emmas kerne, godt bakket op af deres hustruer Mette og Lisa.

Knud og Jens er altid ens i tøjet, iklædt sejlsportens sidste skrig. De er en slags trendsætters i folkebådsklassen. I den forgangne sæson har de båret sejlershorts uden på lange uldunderbukser. Den mode er jeg selvfølgelig hoppet med på. Noget af det, der virkelig skaber det stærke team Emma, er påklædningen: sorte red-

ningsveste, grå sejlerjakker og hurtigbriller med spejlglas. Dresscoden er ikke til at tage fejl af.

Knud og Jens kendes på havnen, som man ville kunne kende Fyr og Bi eller Dupont og Dupont. De er garanter for god stemning og festlige historier. De har fulgt hinanden i tykt og tyndt. Fra Knud startede som sejlinstruktør i Kerteminde Sejlklub, hvor Jens var en ung og ubefaren ungdomssejler, til Knud forelskede sig i Jens' søster Mette. Og sådan gik det til, at de blev et uadskilleligt makkerpar på kapsejladsbanerne.

Sammenholdet og den stærke fortælling er jeg overbevist om har været medvirkende til at skabe resultater. Faste ritualer som en slurk portvin inden dagens sejladser og holduniformer skaber stolthed, kampånd og selvtillid. Jeg har selv mærket det på egen krop. Når man hopper ombord på Emma, føler man sig stolt som en del af en smuk og velsejlende folkebåd.

Scenen for de store oplevelser med team Emma på Christchurch Bay er hermed sat.

Mesterskaber på Christchurch Bay

Vi afsejlede Royal Lymington Royal Yacht Club kl. 6.45 UK-tid for at fange den udadgående strøm, der følger med tidevandet. Smuk solopgang, men også en voldsom kulde ramte os på vej ud ad havnen. Der var seks meters forskel mellem høj- og lavvande i flodmundingen. Det kunne man se på bøjerne, der markerede sejlrenden, og de lange kyststrækningerne, der var mærket af havets skiftende højde. De lokale både er udstyret til de anderledes forhold med både ekkolod og bambuspind som dybdemåler, fordi man ikke kan sejle efter søkort. Dybdemeterne i søkortet er angivet med laveste vandstand, så dem kan man ikke helt regne med.

Længere ude mødte vi Hurst Castle, et gammelt fort fra 1541. Her var flaget Union Jack sat på halv i anledning af Dronning Elizabeths død. Pludselig lignede havoverfladen en gryde med kogende vand. Vi nåede op på 8,4 knob i flaskehalsen mellem Isle of Wight og Englands sydkyst. Her blev jeg klar over, hvorfor vi skulle stævne ud allerede kl. 6.45. Havde strømmen været imod os, ville vi bakke med 8,4 knobs hastighed lige tilbage, hvor vi kom fra. Der er var nemlig ikke meget vind at sejle på.

Knud og Jens berettede om deres minder fra selvsamme farvand. De skriver sig ind i de historiske begivenheder, der har udspillet sig ved Isle of Wight, da de deltog i den berømte offshore-sejlads Admiral's Cup i 1985. Knud bemærkede, at de var ramt af ungdommens vovemod. De endte i et frygteligt uvejr, der varede i flere døgn. Flere lå underdrejede, kun få var i stand til at føre skibet. Oplevelserne har præget både Knud og Jens. Det hørte man på alvoren i deres stemmer og blikke, der ellers altid er meget fortællelystne og med glimt i øjnene.

Efter næsten en times transportsejlads nåede vi kapsejladsbanen. Første sejlads bød på stabil nordvestlig vind mellem 4-6 m/s og medstrøm, mens de to næste sejladser var præget af ustabil vind og modstrøm.

Balancekunst

Det var ganske, som ventet, anderledes end derhjemme: Det var balancekunst. På opkrydsene gjaldt det om at bove strømmen, som det hedder. At få strømmen ind på den rigtige bov, så man fik løftet op mod topmærket, og ikke få strømmen på den gale bov, så man i stedet drev væk fra topmærket. Man skulle samtidig finde den rette balance mellem at søge vind ude i løbet og strøm- og sølæ inde under kysten.

Som alle ved, går det op og ned både i showbusiness og sejlsport. Om søndagen oplevede vi to starter, hvor vi lå bum stille pga. stærk strøm og høj sø. Grundet søen kørte vi med stramt hækstag, så riggen ikke stod og slog. Der var fokus på vægtfordelingen, så båden

fik en god krængning. På læns bandt Knud en sejsing om bommen, så den ikke stod og slog mod sidestaget. Jeg lænede mig ud i forstaget som galionsfigur, det bedste jeg havde lært.

I et par sejladser startede vi helt "nede i sækken", som Knud og Jens ville sige det. Det kan påvirke gejsten og håbet noget så gevaldigt. Skipper Jens er til dagligt leder i en virksomhed. Det mærker man. Han holder det kølige overblik og kaster aldrig håndklædet i ringen.

Så i stedet for at miste fokus, blive ukoncentrerede og sortseende, så fortsatte kampen. Hvem kunne vi slå? Hvem kunne vi holde tilbage? Stemningen ombord er alfa og omega: Intet råberi, men rolig kommunikation og anerkendelse af hinandens indsats.

Mandag var overliggerdag mellem de to stævner. Det var også dagen for Dronning Elizabeths begravelse, som ramte alle os folkebådsturister, der ville ud at opleve. Pubs og beværtninger var lukkede. Troede vi. Men heldigvis fandt vi en åben pub i nabobyen Brockenhurst, der viste direkte tv fra London.

Optagelser af det kilometerlange begravelsesfølge med parader af militærfolk og Commonwealth-repræsentanter. Elizabeth var dronning for et kæmpe rige.

Holdånd og vintage portvin

Sessan Cup skulle begynde om tirsdagen d. 20. september. Dette stævne er holdsejlads, hvor man dyster i par. Vi var på hold med team Cirkeline, DEN 873. Det behagede os godt, da de er glade for portvin ligesom team Emma. Ikke bare portvin, men vintage portvin.

Tirsdag var der ikke en vind, der rørte sig. Ej heller onsdag. Onsdag blev vi dog alligevel sendt ud på banen kl. 13.00, da de havde meldt om mild sydøstlig brise, men stærk østgående strøm. De ville lægge banen tæt inde ved flodmundingen og ikke helt ude på det store hav, som de havde gjort det dagene i forvejen.

☞

Første start blev først skudt i gang kl. 15.00. Der var stærk medstrøm. Nu gjaldt det, modsat de foregående dage, om at holde båden stangen bag startlinjen, inden startskuddet lød. En ganske anderledes fornemmelse.

Vi gennemførte med nød og næppe to sejladser og nåede først i havn kl. 17.30 i rette tid til Sallys gardenparty. Sally er formand for Englands folkebådsklub. Det var dog ikke det store festivas, da vi skulle tidligt op til en ny dag med tre sejladser. Det havde stævnelederen varslet på WhatsApp, hvor al anden kommunikation i øvrigt foregik.

Torsdag morgen stævnede vi ud kl. 9.00. Alle både på slæb ud gennem det smalle løb med tæt færgetrafik. Det var stille vejr. Vores hold lå med ét point til det førende hold. Der var meget på spil. Det betød også, at der gik holdstrategi i den. Jeg gik under dæk mellem sejladserne for at føre pointtavle. Vi måtte have det fulde overblik over, hvilke konkurrenter vi for alt i verden ikke måtte lade passere forbi.

Torsdagens tre sejladser var præget af elevatorsejlads blandt de førende både med meget skiftende placeringer, så alt kunne ske til det sidste. Det var nervepirrende spændende! Men vinden den var god for to. På vej ind gennem løbet med kurs mod havnen, kunne vi skåle i vintage portvin med vores konkurrenter og holdkammerater. Både guld, sølv og bronze i Sessan Cup 2022 gik til de danske både.

Tak til team Emma for at tage mig med på holdet i 2022. Min læringskurve har været 90 grader durk op i himlen. Det har været en fantastisk rejse og et samarbejde som i en klassisk musiktrio med Jens på piano, Knud på cello og jeg på violin. – Tak af hjertet!

EN LILLE PARLØR TIL TEAM EMMA:
– hvis man en dag skulle blive så heldig at få en gasteplads på den smukke skude.

"Vi er i fase" =
Nu går det godt

"Vi er vendt ind over byen" =
Nu går det rigtig godt

"**Vi skal gardere os"** =
Det går godt, men vi kan stadig nå at overhale et par både til

"**Jeg vil kun høre positivt, Knu' Pedder"** = Nu går det rigtig skidt

"Vi er nede i sækken" =
Det har aldrig gået værre

"Sig nu noget. Hvad sker der?" =
Når Jens vil have meldinger, men helst positive

"Vi æder land på de andre" eller **"de andre peger ned på os**" =
Gasternes svar, når Jens efterspørger meldinger om de andre både. Det skal jo helst være noget positivt...

"FOKUS!" =
Når gasterne kommer til at give for mange meldinger om de andre både

FOLKEBÅDS-DM 2022

EBELTOFT

RAPPORT FRA BUNDEN (AF FELTET)

Af **Erik Jørs** Foto **Lars Mortensen**

Et DM i folkebåd er ud over kapsejladsen et socialt event med én eller flere håndbajere, god mad, masser af røverhistorier og musik til ud på natten i telte, mobilhomes, hoteller, B&B mv. Og det ramte DM i Ebeltoft på kornet, hvor der også kom folkebåde for at være med og vise flaget uden at deltage i kapsejladsen for hyggens og samværets skyld.

Alt efter hvor hårdt kanonen er ladt, sjusser man sig ind på formålet med egen deltagelse. Er den ren og skarp kapsejlads med ingen nydelsesgenstande ombord og uden et nul efter antallet af genstande efter kapsejladstid, eller er det deltagelse for det sociales skyld eller et sted derimellem.

Jeg vil nok vove at påstå, at de fleste af os er konkurrencemennesker og gerne vil vinde, blive kaldt op på podiet og modtage hyldest; men der er jo kun et par få, der kan gøre sig fortjent til det, så derfor må det sociale tage mere eller mindre over. Afslapning og koncentration om noget helt andet end dagligdagen – det er lisen for sjælen for de fleste. Tænk på 1970'erne med mange hundreder både til selv mindre kapsejladser, der kom man ikke for at vinde, men for at stresse af!

Ombord på Pegasus, DEN 639, var vi gode til at stresse af og fortælle historier. Jeppe fra sin advokatbiks, John fra sit folkebådsinstruktørpensionistjob i Odense Sejlklub og jeg fra OUH. John var klart den bedste til røverhistorierne efter et langt og imponerende 80-årigt sejlerliv med første deltagelse i FD DM i 1958 i Ebeltoft og mange siden. Plus arrangør af Fyn Rundt fra Odense, aktiv organisatorisk i Dansk Sejlunion,

i spidsen flere gange for OL-sejlerne og den Olympiske danske lejr – et imponerende sejler-CV man kun kan takke og tage hatten af for.

Men alle historierne og hyggen, første gang sejlen sammen, bytten styrmand, så alle fik en dag ved roret osv. osv. gjorde, at vi endte i bundfeltet og priste de dejlige sejldage med det sociale i højsædet. Selv fik jeg også nogle fantastiske transportture Marstal-Ebeltoft t/r.

På hjemturen lå Jes, én af vores venner på 84 år, der stadig sejler singlehandsommerferie af måneders varighed, i sin Vindø 50, for anker og ventede med aftensmaden. Til gengæld fik han en beretning fra weekendens DM.

TAK til Folkebådsklubben og arrangørerne af dette fortræffelige DM og især tak til Pegasus' gaster John og Jeppe – 'uden jer var det ikke lykkedes'!

Find resultaterne fra DM 2022 i Ebeltoft her.

Nye stævner i 2023
Få det fulde overblik over sæsonens stævner på folkebaad.dk
Foto **Lars Mortensen**